

McDonald's en enkele van Europa's grootste supermarkten gelinkt aan illegale ontbossing, landroof en geweld in de Braziliaanse Cerrado

- Kip verkocht door fastfoodketen McDonald's en grote Europese supermarkten Carrefour, Intermarché, Edeka en Albert Heijn is gelinkt aan het verlies van 23.000 hectare Cerrado-vegetatie sinds januari 2021 - een gebied bijna zo groot als Frankfurt
- Soja gebruikt in diervoer in Europa is geproduceerd door agribusinessen die gelinkt zijn aan ontbossing, landroof, corruptie en geweld tegen traditionele gemeenschappen
- Twee van deze grote agribusinessen hebben boerderijen gecertificeerd door de Round Table on Responsible Soy (RTRS). Als reactie op de bevindingen van Earthsight heeft RTRS hun certificaten opgeschort
- De EU moet weerstand bieden tegen geïntensiveerde lobbyactiviteiten van de industrie om de EU Ontbossingsverordening (EUDR) te vertragen en te verzwakken en de verordening volledig en op tijd afdwingen. Europa moet zijn medeplichtigheid aan bosverlies en illegaliteiten in het buitenland halveren

Video's, foto's en grafieken van Earthsight zijn [hier](#) beschikbaar.

De Britse onderzoeks-NGO [Earthsight](#) analyseerde satellietbeelden, gerechtelijke uitspraken en transportgegevens om een deel van de 1,4 miljoen ton soja die tussen 2021 en 2024 naar de EU is geëxporteerd vanuit de Braziliaanse staat Bahia door de gigantische handelaren Bunge en Cargill te traceren naar illegale ontbossing, landroof, geweld tegen traditionele gemeenschappen en corruptie.

Nadat het door Bunge en Cargill vanuit Bahia is geëxporteerd, arriveert een deel van deze aan illegaliteit en vernietiging verbonden soja in Nederland en wordt het verwerkt tot diervoer. Miljoenen kippen die met dit voer zijn gevoed, worden geslacht door Plukon, Europa's op drie na grootste pluimveehouder, die duizenden winkels in heel Europa belevt.

Earthsight identificeerde Plukon-kippenproducten bij Albert Heijn in Nederland, die 1.268 winkels in het hele land bedient. Plukon levert ook aan McDonald's in Europa. De hoeveelheid soja die door Bunge alleen al uit Bahia's Cerrado naar de EU is geëxporteerd, is voldoende om jaarlijks 428 miljoen kippenpoten te produceren.

De industriële boerderijen die de vervuilde soja produceren die centraal staat in het Earthsight-onderzoek, behoren tot enkele van de grootste sojaproductanten van Brazilië. Gezamenlijk zijn ze meer dan €5 miljoen beboet voor ontbossing en milieuovertredingen in de [Cerrado](#)-wildernis, en ze hebben een lange geschiedenis van conflicten met traditionele gemeenschappen. Dit omvat banden met enkele van de ernstigste gevallen van landroof in Brazilië, waarbij duizenden hectares gestolen land zijn betrokken waarvoor de staat Bahia juridische stappen heeft ondernomen tegen de betrokken agribusinessen. Een van de producenten is ook betrokken bij een van de grootste corruptieschandalen van Brazilië, waarbij rechters, advocaten en agribusinessen samenzweerden om gunstige gerechtelijke uitspraken te verkrijgen en daarmee ongeveer 800.000 hectare landroof te legitimeren.

De Cerrado, een uitgestrekt gebied met dramatische plateaus en weelderige valleien ([beelden van ES](#)), beslaat een kwart van Brazilië en herbergt 5 procent van alle diersoorten ter wereld, waaronder de reuzenmiereneater en de reuzenarmadillo. Meer dan de helft van het bioom is in de afgelopen decennia ontgonnen voor grootschalige landbouw. De koolstofuitsluit als gevolg van deze vernietiging ([beelden van ES](#)) is gelijk aan die van 50 miljoen extra auto's op de weg elk jaar. Honderden soorten - waaronder reuzenarmadillo's, tapirs, manenwolven en jaguars - worden nu met uitsterven bedreigd door het verlies van hun leefgebied.

De situatie wordt erger – de ontbossing in de Cerrado steeg vorig jaar met 43 procent. Bijna alle ontginning is illegaal, uitgevoerd door enkele mega-landgoederen die slechts 1 procent van alle landelijke eigendommen vertegenwoordigen. Earthsight kan nu onthullen dat sinds januari 2021 tot mei 2024 meer dan 23.000 hectare ontbossing van inheemse vegetatie is geïdentificeerd op boerderijen van twee sojaproductanten – een gebied bijna zo groot als Frankfurt. Deze boerderijen zijn eigendom van sojaproductanten die al lange tijd zakelijke relaties hebben met Cargill en Bunge.

Een rampzalige mix van corruptie, hebzucht, geweld ([beelden van ES](#)) en straffeloosheid heeft geleid tot de flagrante diefstal van openbaar land en de onteigening van lokale gemeenschappen ([beelden van ES](#)); lokale activisten in Bahia vertelden Earthsight dat het zeldzaam is dat grootschalige boerderijen geen land stelen. Mensen die al generaties lang in harmonie met de Cerrado leven, worden verdreven uit de gebieden die ze traditioneel hebben bewoond en worden verhinderd in hun bestaansactiviteiten. Ze worden onderworpen aan surveillance, intimidatie en veediefstal door met agribusiness gelieerde gewapende mannen, evenals schietpartijen en andere gewelddadige aanvallen op hun leiders.

Twee van de door Earthsight geïdentificeerde sojaproductanten zijn gecertificeerd door de Round Table on Responsible Soy (RTRS). Earthsight's onderzoek onthult hoe de norm en certificeringsprocessen van RTRS deze agribusinessen, die verbonden zijn met ontbossing en schendingen van rechten in de Cerrado, in staat hebben gesteld om ethisch en duurzaam te lijken. Als reactie op Earthsight's bevindingen heeft [RTRS](#) de certificaten van de twee bedrijven opgeschort in afwachting van een onderzoek.

Earthsight's adjunct-directeur Rubens Carvalho zei: “Grote handelaren in grondstoffen, voedselproducenten en retailers moeten ervoor zorgen dat Europese consumenten niet langer medeplichtig zijn aan de vernietiging van de Cerrado. Ze moeten ervoor zorgen dat soja die is gekoppeld aan ontbossing en schendingen van gemeenschapsrechten niet in hun toeleveringsketens terechtkomt. Helaas falen ze, ondanks jaren van beloften en toezeggingen, nog steeds in deze taak. Beleidsmakers van de EU moeten standvastig blijven en ervoor zorgen dat de EU Ontbossingsverordening vanaf het einde van dit jaar volledig wordt gehandhaafd.”

De EU Ontbossingsverordening (EUDR) markeert een keerpunt in het aanpakken van de impact van Europese consumptie. Het vereist dat producten die op de EU-markt worden gebracht, ontbossingsvrij zijn en worden geproduceerd in overeenstemming met de relevante wetten van het producerende land, zoals die met betrekking tot corruptie en mensenrechtenschendingen. Earthsight's analyse toont aan hoe soja die onlangs door Bunge en Cargill naar de EU is geïmporteerd, blootgesteld is aan bosverlies dat heeft plaatsgevonden na de ontbossingsdeadline van de EUDR in december 2020, evenals andere illegaliteiten in de Braziliaanse Cerrado, waardoor deze importen niet in overeenstemming zijn met de komende verordening.

Maar in de aanloop naar de inwerkingtreding van de EUDR in december 2024 proberen sectoren met enkele van de grootste ontbossingsvoetafdrukken ter wereld en schokkende records van mensenrechtenschendingen de wet te vertragen en te verzwakken. Overheidswetgeving in rijke consumptielanden is essentieel. Er is geen ruimte voor vertraging of passiviteit. De EUDR, tijdig en effectief gehandhaafd, is essentieel om ervoor te zorgen dat de Europese consumptie stopt met het aandrijven van ontbossing en mensenrechtenschendingen in het buitenland, aldus Earthsight.

Einde

Notities voor de redactie

Het rapport, *Secret Ingredient*, zal [heir](#) in het Engels beschikbaar zijn om 00:01 CET op 26 september 2024. De samenvatting is [heir](#) beschikbaar in het Nederlands, Frans, Duits en Portugees.

Video's, foto's en grafieken zijn [heir](#) beschikbaar.

De volledige reacties van bedrijven zijn [heir](#) beschikbaar.

Earthsight is een in Londen gevestigde non-profitorganisatie die zich inzet voor het blootleggen van milieu- en sociale misdrijven en hun banden met wereldwijde consumptie.

Contacten

Earthsight's adjunct-directeur [Rubens Carvalho](#) (EN, PT, ES)

Earthsight Team Lead voor Latijns-Amerika, [Rafael Pieroni](#) (EN, PT, ES)

Earthsight Onderzoeker voor Latijns-Amerika, [Lara Shirra White](#) (EN)

Earthsight's financiering komt van liefdadigheidsfondsen en overheidsprogramma's. We zijn een onafhankelijke, onpartijdige organisatie en ons werk wordt niet beïnvloed door belangen van de overheid of de private sector.